

Lambda-cyhalothrin

Cas nr. 91465-08-6

Specifieke verontreinigende stof. Insecticide. Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS). Behoort samen met haar metaboliet TFA tot de groep PFAS.

Normen ($\mu\text{g/l}$)

	JG-OGW	MAC-OGW	Doel realisatie
Landoppervlaktewater	0,00002	0,00047	2015
Ander oppervlaktewater	-	-	-

Toelichting

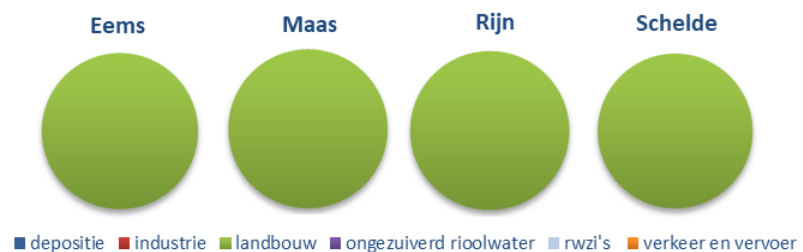
-

Belasting

Vracht in kg/jaar in 2023

	binnenlandse emissies
Eems	0,01
Maas	0,01
Rijn	0,05
Schelde	0,01

Binnenlandse belasting

Toelichting

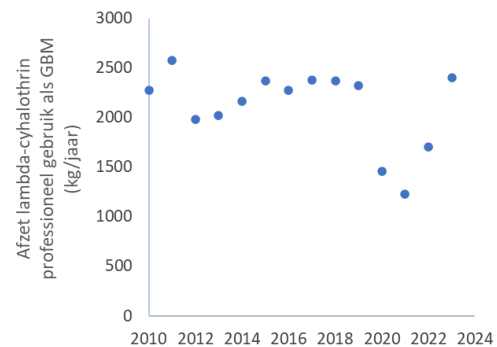
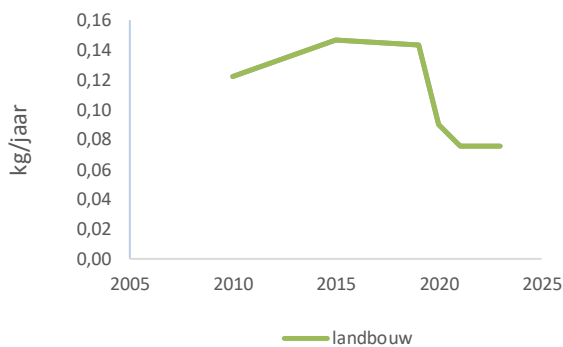
Lambda-cyhalothrin is in Nederland toegelaten als gewasbeschermingsmiddel en biocide (<https://toelatingen.ctgb.nl>). De jaarlijkse afzet in gewasbeschermingsmiddelen bedroeg in 2023 zo'n 2400 kilo¹. In de emissieregistratie is dit landbouwkundig gebruik de enige bekende bron. De afzet als biocide is niet goed bekend (Antea Group, 2025), maar in hetzelfde onderzoek wordt ook geconcludeerd dat het grootste deel van de overschrijdingen in oppervlaktewater afkomstig is van het gebruik als gewasbeschermingsmiddel. Het gebruik als biocide is enerzijds gericht op het zowel binnens- als buitenshuis bestrijden van mieren en anderzijds op het binnenshuis bestrijden van vliegen. Deze laatste toepassing is niet toegestaan waar afvalwater van dierverspreking in RWZI's of oppervlaktewater kan worden geloosd. In de Watson-database² zijn over de jaren 2023-2025 207 analyses van lambda-cyhalothrin in RWZI-effluent opgenomen. Alle 207 concentraties lagen onder de bepalingsgrens³.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/05/19/afzetgegevens-gewasbeschermingsmiddelen-in-nederland>;

² <https://data.emissieregistratie.nl/watson>;

³ Aangezien de bepalingsgrens hoger is dan de JG-OGW kan uit deze meetgegevens nog niet worden geconcludeerd dat RWZI-effluenten geen relevante emissieroute vormen.

Trends binnenlandse vracht

Toelichting

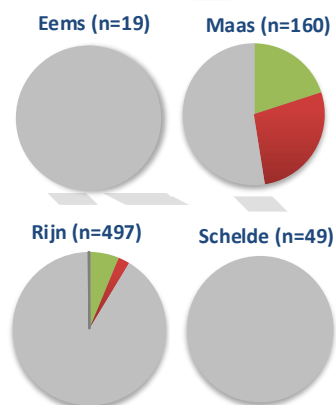
Vanaf 2020 zijn de emissies vanuit landbouwkundig gebruik met zo'n 40% afgenomen. Dit correspondeert met een vergelijkbare (maar tijdelijke) daling in de afzet van lambda-cyhalothrin voor professioneel gebruik⁴. In 2023 lag deze afzet weer op een vergelijkbaar niveau als in de jaren 2010-2019. Er zijn geen gegevens over de buitenlandse aanvoer.

Toestand

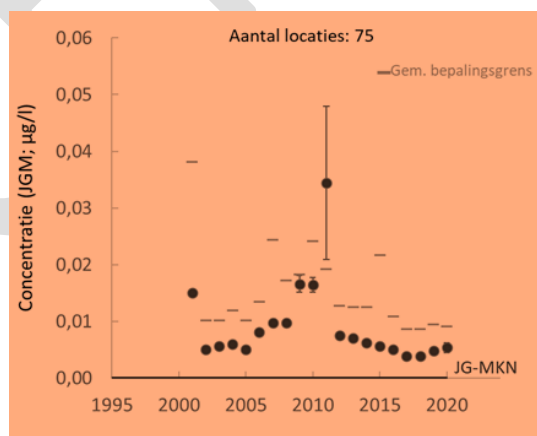
Beoordelingen oppervlaktewaterlichamen 2025

Voldoet	63
Voldoet niet	56
Niet toetsbaar	605
Niet beoordeeld	1
Totaal	725 ⁵

■ voldoet
■ voldoet niet
■ niet toetsbaar
■ niet beoordeeld

Trend

Toelichting

Normoverschrijdingen zijn in de stroomgebieden van de Rijn en Maas vastgesteld. Het aandeel niet toetsbare waterlichamen is in alle stroomgebieden hoog, waardoor het beeld over het voorkomen nog onduidelijk is. In de loop der jaren zijn de analytische mogelijkheden steeds verder verbeterd, maar ook bij de meest gevoelige analytische techniek ligt de bepalingsgrens nog ruim boven de JG-OGW (Van Sloten, 2024). **Trend analyse nog updaten (het -oude- figuur is daarom oranje gekleurd).**

Maatregelen

In het SGBP 2022-2027 is opgenomen dat de analysemethoden verbeterd moesten worden. Dit is ondertussen uitgevoerd (Van Sloten, 2024), maar desondanks ligt de bepalingsgrens nog ruim boven de JG-OGW. Daarnaast is in dit SGBP opgenomen dat het beleid voor gewasbeschermingsmiddelen is gericht om in 2023 95% minder overschrijdingen in oppervlaktewater voor drinkwaterbereiding en 90% in overig oppervlaktewater te bewerkstelligen⁶. Het aantal gemeten overschrijdingen van de waterkwaliteitsnormen

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/05/19/afzetgegevens-gewasbeschermingsmiddelen-in-nederland>;

⁵ Lambda-cyhalothrin heeft momenteel geen normen voor ander oppervlaktewater en wordt in 725 waterlichamen getoetst.

⁶ Gezonde Groei, Duurzame Oogst. Tweede nota duurzame gewasbescherming periode 2013 tot 2023.

voor gewasbeschermingsmiddelen is tussen 2013 en 2023 weliswaar afgenomen, maar het doel (90% reductie) is niet gehaald⁷. Voor lambda-cyhalothrin kan de reductie van het aantal overschrijdingen niet worden beoordeeld doordat de bepalingsgrens nog ruim boven de JG-OGW ligt. Tegelijkertijd daalt het aantal toelatingen met lambda-cyhalothrin als actieve stof (Antea Group, 2025). Zo is in 2024 een toelating als biocide niet verlengd en geldt in 2025 hetzelfde voor negen toelatingen als gewasbeschermingsmiddel (<https://www.ctgb.nl/toelating-en-gebruik>). Momenteel resteert er nog één toelating als gewasbeschermingsmiddel en twee als biocide.

Aanvullende maatregelen voor de komende planperiode richten zich vooral op het in de toelatingsbeoordeling opnemen van zowel de KRW-norm als het proces van af- en uitspoeling. Voor andere maatregelen⁸ is een nauwkeurig beeld van de huidige toestand en diens oorzaken een belangrijke randvoorwaarde. Pas dan kan een actualisatie van het EmissieReductiePlan (ERP) voldoende aanvullende inzichten opleveren om de benodigde maatregelen steeds gericht in te kunnen zetten.

Referenties

Antea Group (2025). A study on the use of and alternatives for five insecticides (PT18). Project number 0497295.
Van Sloten, F (2024). 'Niet-toetsbare stoffen' meetbaar met nieuwe methode. H2O online, 30 januari 2024.

⁷ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl054711-gewasbeschermingsmiddelen-in-oppervlaktewater-2013-2023>;

⁸ Zoals snelle terugkoppeling van meetresultaten naar agrariërs en toezichhouders, specifieke voorschriften opnemen in verordening en omgevingsplan, het versterken van Product Stewardship en Responsible Care en het uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030.